

Suomen Erikoislääkäriyhdistys – osa lääkäriyttä

Olli Meretoja

professori
Helsinki

Olemme kaikki oman aikamme lapsia. Minä ilmaannuin sodan runtelemaan ja köyhdyttämään Suomeen yli sadan tuhannen vastasyntyneen ikäpolvena. Perheessämme oli tuolloin viisi lasta, sokea isoäiti ja ainoana tulon hankkijana utterta isäni. Myöhemmin syntyi vielä kuopus, ja minun lähestyessäni teini-ikää äidistä tuli kirjailija.

Kodin periaatteisiin kuuluivat rehellisyys, ahkeruus sekä vastuuntunto. Koulukirjat ja sisarusten vaatteet kiersivät perheessä, arkiruoka oli pelkistettyä ja matkailu olematonta. Kesän alussa muutettiin maalle, mikä meillä Turussa merkitsi siirtymistä kuorma-autolla yhdeksän kilometrin päähän Hirvensaloon.

Lapsuuden ja aikuisuuden elintaso-ero oli huikea – kuten varmasti monella muullakin, joka koki 1960–70-lukujen kasvun ja Suomen nousun hyvinvoivaksi

länsimaaksi. Valmistuin erikoislääkäriksi 31-vuotiaana ja tulin anesthesiologian dosentiksi 34-vuotiaana. Työurallani ehdin toimia HYKSin Lasten ja nuorten sairaalan osastonylilääkärinä 30 vuotta.

On tärkeää, että maailma muuttuu ja tulevaisuutta rakennetaan kulloisellekin nuorisolle. Vasta lääkärien yhdistystoimintaan siirryttyäni koin aivan erilaisen, uuden ja merkittävän mahdollisuuden rakentaa tulevaisuutta.

Minut valittiin SELYN ja Lääkäriliiton hallitukseen vuonna 1997. SELYN puheenjohtaja oli kokenut yhteiskuntapoliittinen vaikuttaja Kari Pylkkänen ja Lääkäriliiton valtuuskunnan puheenjohtaja karismaattinen Jaakko Karvonen. Heidän kannustuksellaan ja tuellaan saimme yhdessä Risto Lanton kanssa merkittävästi edistettyä paljon lääkärien edunvalvontaa, työssä jaksamista ja lääkäriyden arvostusta.

Olen edelleen idealisti ja uskon parempaan huomiseen, jota rakennetaan yhdessä. Minun on ollut vaikea hyväksyä, ettei henkilökohtainen uhrautuminen yhteiseksi hyväksi olisi joskus jopa ensisijaisen tärkeää. Elokuun lopulla oli havahduttavaa lukea Nobel-palkitun matemaatikon Robert Aumannin haastattelu. Hän on kuvannut erilaisten konfliktien ja yhteistyön ratkaisemista kehittämiensä peliteorioiden mukaisesti ja uskoo vakaasti ihmisten toimivan kannustimien perusteella ja useimmiten omaa etuaan tavoitellen.

Tämä on kaukana Yhdysvaltain entisen presidentin John F. Kennedyn

sykähdyttävästä ja suuntaa muuttaneesta puheesta, jota voisi muovata meille arkisemmaksi muotoon: ”Sen sijaan, että kysytään, mitä Lääkäriliitto tai yhteiskunta voi tehdä meidän eteemme, meidän tulisi kysyä mitä me voimme tehdä Lääkäriliiton ja yhteiskuntamme hyväksi.”

Suomi elää historiallisen vaikeita taloudellisia aikoja, jolloin tuo kysymys on varsin ajankohtainen. Olen varsin iloinen, että lääkärien työllään ansaitsemien tulojen määrä kasvoi muita ammattialoja rivakammin ja saavutti varsin tyydyttävän tason niiden kahdentoista vuoden aikana, joina toimin SELYN aktiivina. Koko ammattikuntamme ja professiomme pitkän tähtäimen etu on kuitenkin edistää väestön terveyttä ja toimia yhteiskunnassa sen yleisten normien ja lakien mukaisesti ja siten rakentaa positiivista mielikuvaa ammattikunnastamme.

Mielikuvaa ahneista lääkäreistä ovat ruokkineet monet vuokralääkäritoimintaan ja verosuunnitteluun liittyvät seikat. Vastapainona on onneksi lukuisia ammattikuntamme esille nostamia positiivisia asioita, kuten kollegiaalisuus, eettisyys, koulutuspolitiikka, asiantuntijuus ja alkoholipolitiikka. Itse puhuin herkeämättä ylipitkien työrupeamien ja yötyöhön liittyvien riskien merkityksestä. Tarvitsemme ajatuksia ja tekoja yhteiskuntamme rakentamiseen ja lääkärien vahvan arvostuksen säilyttämiseen. Toivon SELYLle parhainta tulevaisuutta.